

Motion till riksdagen 2017/18:3623

av Jakob Forssmed (KD)

Avstånd vid omkörning av cykeltrafikanter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagstifta om 1,5 meters avstånd vid omkörning av cykeltrafikanter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under perioden 2005–2015 skadades 3 735 cyklister allvarligt eller med dödlig utgång. Det är 339 allvarliga cykelolyckor per år under den tidsperioden. Av de olyckor som leder till cyklistens död sker 7 av 10 vid en krock med motorfordon. Det gör att dödsolyckor på cykel där ett motorfordon är inblandat är dubbelt så vanligt jämfört med rena singelolyckor.

Även bland övriga cykelolyckor är det vanligt att andra trafikanter varit inblandade, vanligtvis i lägen där cyklister fått väja för motorfordon, gående eller andra cyklister. Med dagens infrastruktur är cyklisterna ofta utlämnade åt bilvägarna. I tätorter har utbyggnaden och infrastrukturplaneringen för cyklister förbättrats något, men fortfarande finns många vägar där cyklisterna saknar alternativ till bilvägen. Sämst är det för cyklister utanför storstäderna, där det nästan uteslutande finns en väg där alla trafikanter ska samsas om utrymmet.

I och med det ökar också risken för olyckor där andra fordon, ofta tunga, är inblandade. Ett återkommande problem är motorfordon som inte håller avståndet vid omkörning av cyklister utan kör om med små marginaler och liten eller ingen ”vingelmån” för cyklisten. Sådana vårdslösa omkörningar är något som många cyklister fått uppleva. P4 Uppland rapporterade tidigare i somras hur cyklister ständigt får utstå bilister som kör medvetet, och omedvetet, nära vid omkörningar. Riskerna för cyklisten är stora. Och med sådana risker minskar viljan och möjligheten att förflytta sig på cykel, vilket ger sämre möjlighet till rekreation, sämre folkhälsa, mer trängsel på vägarna då fler väljer bilen och sämre miljö.

Trots detta uppenbart riskabla beteende med vårdslösa omkörningar finns det ingen lag i Sverige som tillräckligt tydliggör att detta är oacceptabelt. I andra europeiska länder finns en betydligt större medvetenhet om problemet och lagar som kan beivra

sådana omkörningar. Våra europeiska grannländer Tyskland, Frankrike, Spanien och Portugal har alla lagar som gör det straffbart att passera en cyklist inom 1,5 meters distans. Delstaten Alabama i USA införde en liknande lag för några år sedan. Samma sak gäller för Queensland i Australien. Senast i somras startade polisen i Storbritannien ett initiativ för att få ner antalet vådliga omkörningar. Med 1,5 meter som riktmärke mellan fordon och cyklist och med civilklädda poliscyklisterna ska förekomsten av de vårdslösa omkörningarna minska.

En lag skulle skicka en tydlig signal till fordonsburna trafikanter om riskerna och bidra till en trafikultur som tar större hänsyn till de mer oskyddade trafikanterna, som cyklisterna och fotgängarna. Även om de flesta tillbud inte slutar med en regelrätt olycka skapar beteendet med vårdslösa omkörningar en otrygg miljö för cyklisterna. Otrygghet i trafiken gör det mindre attraktivt att ta cykeln till jobbet och i vardagen. Och av en lång rad skäl, listade ovan, är det fler, inte färre, cyklisterna som vi behöver på vägarna. Därför bör även Sverige, likt många andra EU-länder, införa en lag som reglerar att motorfordon ej får göra omkörningar av cyklisterna och fotgängarna inom en radie av 1,5 meter.

Jakob Forssmed (KD)